



Rp5100 (ISVU: 31384)

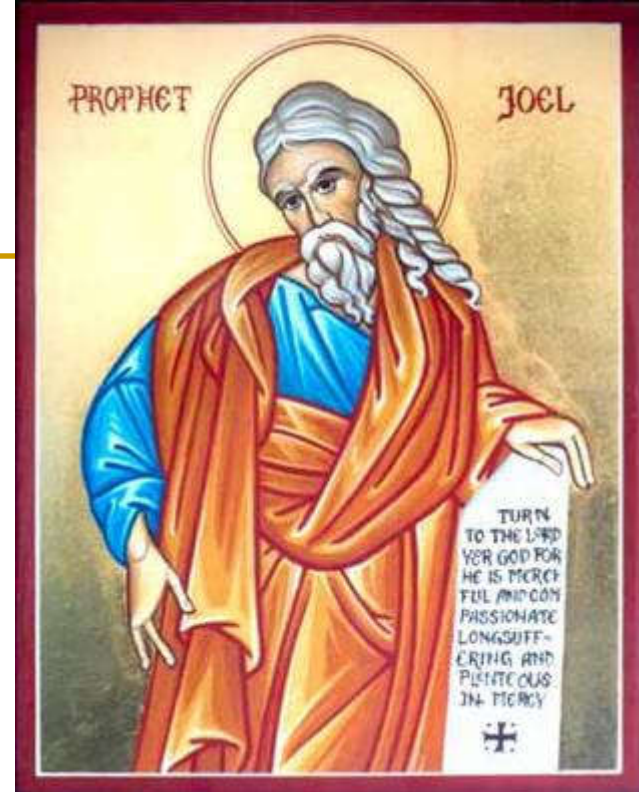
Biblija – Stari Zavjet 2018./2019.

ECTS 6, utorak 11:15, petak 8:15

amdg.ffrz.hr → nastava

# Joel

יהוה + אל



**2. prorok u Knjizi**

**Teolog Dana Gospodnjega**

**Jl 1,15; 2,1.11; 3,4; 4,14: יום יהוה**

– “dan Gospodnji” prvi put u XII

# 3 ključna teksta: 2,13b; 3,1; 4,10

- “On je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom” (usp. Izl 34,6)
  - + ražali se nad zlom (usp. Jon 4,2)
- “izlit ću Duha svojega na svako tijelo” (3,1)
  - Savez sa svakim tijelom (Post 9,17)
- “plug u mač, srp u koplje” (4,10)
  - Mač u plug, koplje u srp (Iz 2,4; Mih 4,3)



# Sveti zbor (2,16; usp. 1,14; 2,15)

- **Posvetite zbor! (2,16)**
  - Trubite (2,1.15)
  - Zbor svečani (1,14; 2,15)
- **Riječ za sve 1,2s ↔ 2,21s**
  - Svi stanovnici (1,2.14; 2,1)
  - Do praunuka (1,3)
  - Tlo zemaljsko (2,21), zvijeri (22)
- **Riječ – čija? (1,6.19) usp. 1,1; 2,12**
  - “moja zemlja” (1,6; 4,2) “moja gora” (2,1) – Božja
  - “Tebi vapim” (1,19) – prorok molitelj
    - učitelj molitve (2,17):
  - Neka mole (svećenici): “Smiluj se...”



# Saziv Božjega naroda

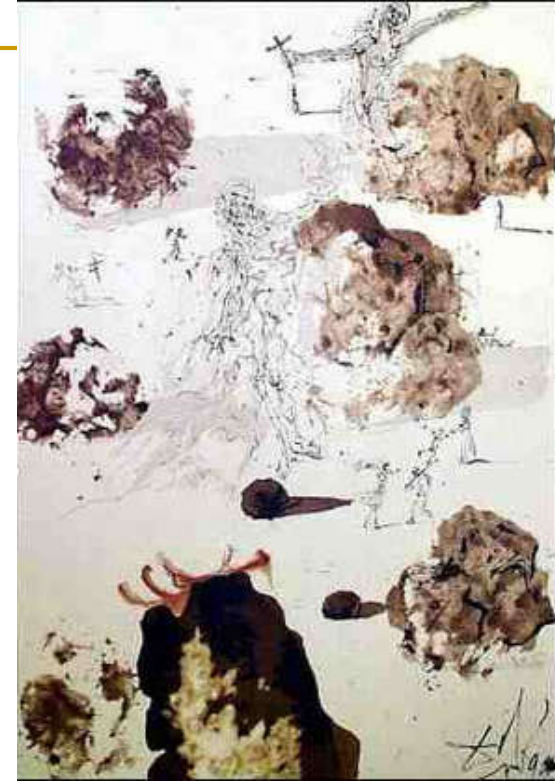
- **Otvoren poziv zajednici: 1,2s; 5.8; 2,12s; ⇔ 23.27:**
  - Čujte (1,2), recite (v3)
  - Plačite (v5.8)
  - Vratite-obratite se (2,12s)
  - ⇔ Radujte se (2,23)
  - ⇔ Znat ćete (2,27; 4,17)
- **Poseban poziv u 1,11.13:**
  - Poljodjelicima i vinogradarima (1,11)
    - Zbog plodova (11s)
  - Svećenicima 1,13 (usp. 1,9; 2,17)
    - Zbog žrtava (1,9.13 ⇔ 2,14)
- **Bogoslužno okupljanje (1,14; 2,15)**
  - U Hramu (1,14) – *post* (1,14; 2,15)



S. Dalí, Locusta et bruchus, Biblia Sacra 1964-67

# Nevolja i spas

- **Napad opasnoga “Sjevernjaka” (2,20)**
  - *jak* narod (1,6; 2,2-10)
  - neviđen (2,2b usp. 1,2b)
  - Štetočine (1,4) → Božja vojska (2,11.25)
- **Narodi uokolo (4,11s)**
  - Tir i Sidon, Filistejci 4,4; Grci 4,6; Egipat, Edom 4,19
- **Suša i glad → obilje**
  - Loza i smokva (1,7.12 → 2,22)
  - Žito, vino, ulje (1,10 → 2,19)



S. Dalí, Omnes gentes in valle Josaphat  
Joel 3,21 (LXX), Biblia Sacra

- **Sveto znanje**  
u 2,27; 4,17
- **“Ja sam vaš Bog” –**  
Savez

# Sveopći pogled

- Tlo zemaljsko (*'adamâ*) 1,10 → 2,21:
- Poharana zemlja (1,10)
- → raduj se! (2,21)
  - Sinovi čovjeka/sinovi Adama (1,12 usp. 4,2):
- Bez radosti (1,12)
- Svi narodi (4,2) – na sud
  - Životinje 1,18.20 → 2,22:
- Uzdišu, lutaju – goveda, ovce, zvijeri (1,18.20)
- → Ne bojte se (2,22)



James Tissot, Prorok Joel

# Apokalipsa

- Praelement u 2,2; 3,4?
- Tmina (2,2; 3,4) – חֹשֶׁק *hošek* (usp. Post 1,2)
  - sunce, mjesec, zvijezde u 2,10; 4,15?
- tamni 2,10; 4,15 (sunce tamno, mjesec krv 3,4)
  - Što je opustošeno u 2,3?
- “vrt Eden” גַּן עֵדֶן *gan ‘eden* (2,3)
  - usp. Post 2,15 – snaga napadača



# Dan Gospodnji (1,15; 2,1.11; 3,4; 4,14)

- **Velik i strašan (2,11; 3,4)**
  - plug → mač; srp → koplje (4,10 ⇔ Iz 2,4)
- **Dan molitve, razlog (2,17)**  
→ rezultat u 3,5?
  - Razlog: Božja proslava među narodima (2,17)
  - Rezultat: spasenje (3,5)
- **Dan Božjega odgovora (2,19):**
  - “i odgovorio je יהוה svome narodu”
  - Formula milosrđa + Božje “pokajanje” (2,13)





# Izrael i narodi

- **Izlijevanje Božjega Duha 3,1s**
  - Sveobuhvatno: sin/kći, mlad/star, sluge/služkinje – proroci
    - Petar na Duhove (Dj 2,16):
    - “što je rečeno po proroku Joelu”
- ***Sveti zbor* za narode (4,2)**
- = sud u dolini: יהוה + שפט *šafaṭ*  
“suditi” (4,2.12) usp. v14
  - Dolina stroge odluke (2x v14)
- **Juda+Jeruzalem (4,1.6.20) ⇔ narodi (4,2.11s)**
- **Nova sudbina ⇔ Božji sud**

